

بيان أحكام الجهاد في سبيل الله

So Bandingan Ko Manga Kokoman O Jihad Sa Lalan Ko Allah

al Khutbah 72

Ki: Alim, Hassanor bin Maka Alapa
al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَّا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى يَهْدِيهِ إِلَى
يَوْمِ الدِّينِ وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ، وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Wa qātilūhum hattā lā takūna fitnatun wa yakūnad dīnu kulluhu lillāhi
(Surah al Anfal 8:39).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allāh:

Aya bandingan tano imanto na so makapantag ko Jihad sa lalan ko Allāh. So Jihād na skaniyan i pondiyong o Islam a maporo'. Piakanggolalan o Allāh sa mammts dn sa taman ko kapakaoma o bankit.

- Piakanggolalan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so Jihad sa lalan rkaniyan sa pantag sa kiporo' o katharo' iyan a go so katabangi ko agama niyan a go so kapgs o manga rido'ay niyan, sa inipaliyogat iyan sa tpng ko manga oripn iyan.
- Giyankaya a Jihad sa lalan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na adn a pankatan iyan a mala' sii ko Islam, a skaniyan i pondiyong o monara o Islam, a go skaniyan i pinakamaporo' a soson ko manga simba, a sabnar a iniitong skaniyan a Jihad o sabaad ko manga ulama a ika nm a rokon o agama Islam.
- Giyankaya a Jihad sa lalan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na minggolalan sabap ko Qur'an, a go so Sunnah, a go so Ijma'. Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Inipaliyogat rkano so kapakithidawa'. (al Baqarah 216). Pinggalbk skaniyan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go inisogo' iyan, sa pitharo' iyan a:

Sa taw a matay a da makanjihad a go da niyan matharo' sa ginawa niyan so kapnjihad iyan na miatay a madadalm skaniyan sa sagintas a kamomonafiqi. (pianothol i Muslim).

- so katokawa tano ko osayan o ptharo'on a Jihad, na skaniyan so kaosara ko pithamanan a kapasang a galbk a pamikiran a go tamok, sa kada' o kapanalimbot ko liawaw o lopa', sa mamaradika' so manga taw ko kapzimbaa iran ko izik iran a kaadn sa aya masimba iran na so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa mada' so kapphanalimbot o pizoson a agama sa mitogalin ko kaontol o Islam.
- Pitharo' o al Imam Ibn al Qayyim a: So soson o Jihad na paliyogat a tinanggisa (fardh ayin فرض عين) a adn oto a pnggolalan ko poso' (pamikiran) odi' na pnggolalan ko dila' (katharo') odi' na pnggolalan ko tamok, odi' na pnggolalan ko lima, sa wajib ko langowan a Muslim a kanjihad iran ko soson a pd sank'a'i a manga sosonan.
- Giipakanggolalann so Jihad sii ko kapranga ko ginawa (jihad an Nafs) a go so kapranga ko shaytan (jihad as shaytan) a go so kapranga ko manga taw a lomiliyo ko goliling o agama a so manga kafir, so manga mushrik, so manga monafiq (jihad al Kuffar wa al Mushrikin wa al Munafiqin جهاد الكفار والمشرकिन والمنافقين).

Na aya kapranga ko ginawa, na so kapanagontaman iyan ko kapaganada niyan ko manga nda'o o Islam, oriyen iyan na nggalbk n iyan ko oriyen o kasabota niyan on, oriyen iyan na ipanolon iyan ko manga taw a go pantangn iyan so manga rrgn a khasmpang iyan ko gii niyan on kipanolon ko manga salakaw. Sa giyanan i bithowan sa *Jihad an Nafs* a giyanan i pinakapaliyogat a paganay a pnggalbk o baraprang (mujāhid), pantag sa kapakaapas iyan sa tarimaan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so romasay niyan ko Jihād.

Aya pman a kapranga ko shaytan, na so karna ko langowan a minitalingoma iran a pd sa manga shubuhāt شُبُهَات (manga sankaan) a phakarimbot a go phakadadag, a go padngn so langowan a galbk iyan a phaparan a pd sa manga kabaya' a kabibinatangi. A aya bo' a kakharna san na maadn so paratiaya a mabagr a onga ankoto a paganay a jihad a so kapranga ko ginawa, sa sa dn sa taw a da niyan maprang a ginawa niyan na tankd a di niyan khaprang so salakaw ron, sa datar anan.

So pman so kapranga ko manga kafir, na pnggolalan sa lima a go tamok a go katharo' a go sii ko poso' (niyat). A aya kakhaadn anan na amay ka alangan iran so galbk ko panolon o Islam (da'wah Islamiyyah) a so giikanggalbka ko paganay a pankat o Jihād a so kapphranga ko ginawa o manosiya sa maadn so paratiaya niyan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go so kapakatindg o parinta niyan a Islam.

Na so pman so kapranga ko manga munafiq a go manga fasiq, na pnggolalan sa lima, oriyen iyan na katharo', oriyen iyan na so poso', sa sii khailay ko diyanka' a kasosopak o taw a pzopak.

So Jihād ko giikapakithidawa' ko rido'ay a kafir a phagrnn iran so panolon o Islam na paliyogat a ampl (fardh kifayah) amay ka itindg skaniyan o manga Muslim sa khagaga iran ankoto a galbk, sa da on makapangpd so sabaad a manga Muslim, sa kiapokasan siran sa patoray amay ka kaamplan siran o sabagi' kiran.

Tanto a inipangoyat o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ankaya a kanjihad sa lalan on, pitharo' iyan ko Qur'an a:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ , يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ , وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ , وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Mataan a so Allah na piamasa niyan ko miamaratiaya so manga ginawa iran ago so manga tamok iran sa rk iran so sorga, sa gii siran makithidawa sa lalan ko Allah sa pphakabono siran (sa ridoay) ago pkhabono siran (o rido'ay) a kapasadan oto rkaniyan a bnar sii ko Tawrat a go sii ko Injil a go sii ko Qur'an, na sa taw a itoman iyan so kapasadan iyan ko Allah, na kababayaan iyo so dagangan iyo a so piphasa niyo (so jihad) a giyoto so kapagontong a lbi a mala'. (Surah at Tawbah 9:111).

- Adn pman a masa a khabaloy so Jihad a paliyogat a tinanggisa (fardh ayin فرض عين) amay ka maadn anka'i a manga btad a khaaloy sa kababaan a siran so:

1. Amay ka miakamasa skaniyan ko giikathidawa' na wajib on a makithidawa' sa di ron khapakay o ba palagoy.
2. Igira miasangaran a gobat o rido'ay so ingd iyan. Sa sii sankai a dow a btad na so kapnjihad iyan na jihad a kalinding a go kadimpisaa ko ingd, kna' o ba jihad a kaplobaa ko rido'ay sa kagobat, sa opama o awa'i niyan ka di makithidawa' na khasoldan o rido'ay so ingd iyan a go khataban iran sa kaphangarasiyan so manga Muslim.

3. Amay ka mapangindaw o manga Muslim so kathidawa' sa da' a ba iran on phalagoyan sa phakaato siran a go khadimpisa iran so kawali o manga Muslim.
4. Igira somiogo' so Imam a olowan o manga Muslim sa phakatindgn so Jihad, pitharo' o Nabī a: *Go igira piangni rkano (o Imam) a kapakithidawa' iyo na pakithidawa' kano.*

Pitharo' o Ibn Taymiyyah a: So Jihad na adn oto a pnggolalan sa lima, na adn pman a pnggolalan sa poso' (niyat) a go panolon a go kabgay sa tanda a mabagr, a go kaosay sa masagogod, odi' na kanggiragiray a go kapandayan,

- Wajib ko Imam a kasiyapa niyan ko sondaro ko kaplakakaw ko jihad sa rnn iyan so di khapakayan ko kapakithidawa' a pd sa manga mama a go so manga koda' a go so salakaw ron.

Sa di niyan pakaonotn so taw a aya galbk iyan na so kapangangalk ko manga sondaro a go pphamogaw kiran.

Go zaparan iyan so taw a giimangmbaal sa manga thothol a kabokhagan sa pantag sa kawan o manga sondaro o Islam a go so manga taw a pphanoriman ko manga Muslim sa iphlapoy ran ko rido'ay.

Go tomoro' skaniyan ko manga sondaro sa olowan iran (amir) a aya kiran giinggiragiray sa okit a mapiya a inisogo' o Shariah.

- Wajib ko sondaro so kaonoti ran ko olawan iran sa nggolalan ko mapiya a go phantang siran a pd iyan, sabap ko katharo' o Allah a: Hay so miamaratiaya onoti niyo so Allah a go onoti niyo so Rasul a go so phapaar ko btad iyo. (an Nisa' 59).

- Piakanggolalan so Jihad sa pantag sa an masabt so manga oripn o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko kapzimbaa iran ko manga tāgut (langowan a sinimba a salakaw ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa masimba iran so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a Isaisa a da' a sakotowa' iyan. Pitharo'o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ , وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

Go pakithidawa' kano kiran sa taman sa da' a maadn a fitnah (so kaphringasaa ko taw sabap ko kiapagislam iyan) sa mabaloy so agama a tolabos a langon dn rk o Allāh. (Surah al Anfal 8:39).

- Piakanggolalan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so Jihad sa pantag sa an mada' so kapanalimbot sa makandod so manga kabnar san ko khi manga rk on. Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ , الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ.

Inisogo' ko siran oto a pphamonoon siran a mataan a siran na mialalim siran, go mataan a so Allah ko kathabangi kiran na Gomagaos, a siran oto so inibowang siran

ko manga ingd iran sa daa kabnar kiran, a rowar sa gii ran katharo'a sa aya Kadnan ami na so Allah. (Surah al Hajj 22:39-40).

- Piakanggolalan so Jihad ka an makadapanas so manga kāfir, sa kasagisikan siran sa bagr a go sandiyata', ka an iran di kapphangarasii so manga Muslim a go so kawali o manga Muslim, inisogo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko manga Muslim a magiasa' siran sa bagr a mabaloy a pangangalk iran ko manga rido'ay ran. Pitharo' iyan a:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا سَتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ.

Go pagiyasa'i niyo siran (a manga rido'ay niyo a kafir) sa nganin a kahagaga niyo a pd sa bagr, go so kakhoda' sa koda' a iphangangalk iyo (skaniyan a bagr a sandiyata) ko manga rido'ay o Allah a go rido'ay niyo. (Surah al Anfal 8:60)

- So kathidawa' na khaadn ko oriyen o kisampayin ko panolon, sa datar o kiaadn o Rasul (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pndolonn iyan so manga taw ko da pn so kathidawa' sii ko Islam, amay ka da kiran pn misampay so panolon o Islam, sa pizosoratan iyan so manga dato sabap roo, a go iphagosiyat iyan ko olowan o manga sondaro so kadolona ko manga taw sii ko Islam ko da pn kaadn o kathidawa', na amay ka tomarima' siran na mada' so kathidawa' na amay ka somanka' siran na makithidawa' kiran, giyoto a kagiya aya antap ko kapakithidawa' sii ko Islam na so kapakadaa ko kakhafir a go so kapanakoto, a go aya maadn na so kasold ko agama o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na amay ka maolawla oto sa da' a kathidawa' na di dn pangindaw so kathidawa'.

- Go adn a rk o jihad a manga kokoman a mazasakntal a matatago' ko manga kitab a manga atas.
- Sa amay ka so mbala' a loks iyan na Muslim siran a maradika' odi' na so isa kiran na di pnjihad ko jihad a kna' o ba paralo a tinanggisa inonta bo' ko oriyen o kapakaidin iran a dowar, sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Sii kiran a dowar na njihad ka. (piagayonan a hadith o Ibn Amr). Ka kagiya so kaphiyapiya'i kiran na wajib a tinanggisa na so jihad sa masa oto na paralo a ampl (kifāyah) na so paralo a tinanggisa na maoona a di so paralo a ampl.
- Go paliyogat ko Imam a katndo'a niyan ko manga olowan o manga sondaro, a go mbgan iyan ko taban a tamok so taw a so kabgi ron na kamapiyaan o jihad, sa mbagibagiin iyan so lamba ko manga taban sii ko kalangkapan a sondaro.
- Go di khapakay so kabonoa ko wata a go di pn so babay, a go di pn so pandita ko manga simbaan a go so loks a biongaw a go so pkhasakit ago so bota a daa pamikiran iran ko kathidawa a go da siran pakithidawa a go da siran pangoyat ko kathidawa sa khabaloy siran a manga oripn ko kabiya kiran o manga Muslim, ka kagiya so Nabī (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na gii niyan pangongoripnn so manga babay a go so manga wata amay ka mabiyag siran.
- Khamilik so taban sa nggolalan ko kakowaa on sii ko ingd a giithidawaan, sa aya taban a tamok (غانِمَة) na so miakowa a pd sa tamok ko kiathidawa' a tgl a minggolalan sa kambono'ay, a go so minitaalok on a kinowa a sanggar a tamok, skaniyan oto a taban a tamok na rk o manga taw a miakamasa ko kiathidawa' a pd ko manga taw o kiambono'ay, miakhithidawa' antaa ka da ka kagiya miabaloy skaniyan a tabanga' o miakhithidawa' a go riparado ko

kapakipthidawa sa miakasayan ko miakithidawa', a go sabap ko katharoo Umar a: So taban na rk o taw a miakamasa ko kiathidawa.

- So okit a kapmbagibagi'a ko taban a tamok: So Imam na ipliyo niyan so ika lima bagi ko tamok a so rk oto o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go so sogo' iyan, a skaniyan na kipantag o manga tonganay o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go so manga ilo a go so manga mrmr a go so manga miskin a go so makakalang sa lalan.

Oriyan iyan na mbagibagiin iyan so pat ko lima bagi' sii ko manga taw a miakithidawa', sa isa a kakowa o phlalag na ark o khokoda so tlo a kipantag, isa ka kipantag skaniyan na dow a ka kipantag so koda' iyan, kagiya so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pimbagibagi' iyan so taban sa Khaybar sa rk o khokoda' so tlo ka kipantag, sa dow a kipantag o koda' iyan a go isa skaniyan i kipantag (piagayonan a hadith o Ibn Umar).

- Khatindgan so thindg o Imam ko kapmbagibagi'a ko taban so akila iyan a kalowasan iyan.
- Go haram so kapaman'khaw ko taban a tamok ko da on pn kambagibagi'a (غلول غُلُول) a skaniyan so kapagmaa ko nganin a pd ko taban a tamok, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Go da maadn a rk a nabi o ba paman'khaw sa taban a tamok, na sa taw a maman'khaw ko taban a tamok na mioma niyan so nganin a pian'khaw niyan ko alongan a Qiyamah. (Ali Imran 161). Sa wajib so kataazira (kasiksaa) ko taw a miaman'khaw roo ko khailay o Imam a phakarasng on a go sii ko manga saginda niyan.
- Amay ka so tiaban a tamok na lopa' na pakambayaan so Imam ko kambagibagi'a on ko manga sondaro, a go so kiwaqapn on a kamapiyaan o manga Muslim, sa adn a pkhowaan on a kipantag a tatap a phakapoon ko taw a pakakakaptn on ko gii ron kambasoki.
- Na so tamok a giyanatan o manga kafir sa mialagoy siran ko manga Muslim a go so tamok a da' a miakawaris on a go so ika lima bagi' ko taban (ganimah) na kipantag oto o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pmbthowan sa Fayi' a pnggaston ko kamapiyaan o manga Muslim.
- Go khapakay ko Imam o manga Muslim a kagtas iyan sa kapasadan (hudnah هُدْنَة) a go so manga kafir ko kithargn ko kathidawa' sa masa a mattno' ko diyanka' o kapagoongayaa on o manga Muslim, amay ka adn a kamapiyaan roo o manga Muslim, ka datar o kapakaoriya ko kathidawa' sabap ko kalobay pn o sandiyata' o manga Muslim, ka kagiya so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miakiphasada ko manga kafir ko kiaphasada' sa al Hudaybiyyah a go iniphasada' iyan so manga Yahudi sa Madinah.

Amay pman ka maadn so manga Muslim a manga babagr siran a khagaga iran so kanjihad na di khapakay so kagtasa ko hudnah.

- Na amay ka mawan so Imam sa kabarnkasa ko kapasadan, na pakalankapn iyan kiran so kiapos o hudnah ko da niyan kiran pn kapakithidawa', sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Na amay ka adn a ikawan ka sa pagtaw a kandonsiyan (ko

kapasadan) na pakitokawi nka kiran so kiada' o kapasadan, mataan a so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na di niyan khababayaanan so manga baradonsiyan. (al Anfāl 58). Aya maana oto na pakisaboti nka kiran a miabarnkas so kapasadan sa mabaloy siran a datar ka ko katawi ko kiabarnkas o kapasadan.

- Go Khapakay ko Imam a kagtas iyan sa kaakowa niyan ko manga taw a tioronan sa kitab a go so manga majusi, sa aya maana oto na tatapn iyan siran ko agama iran sa aya sarat na phakabgay siran sa bois ko parinta o Islam, a go mipnggolalan iran so atoran o parinta, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Pakithidawa' kano ko siran oto a di ran paparatiayaan so Allah a go di pn so alongan a maori a go di ran haharamn so nganin a hiamam o Allāh a go so sogo' iyan a go di ran pagaagamaan so agama a bnar, a pd ko siran oto a tioronan sa kitab sa taman sa makabgay siran sa bois a midadawag iran a makarorondan siran. (at Tawbah 29). Aya ptharoon a "jizyah جِزْيَة" na tamok a pkhowaan kiran sa ropaan a kapakarorondan iran oman saragon sa sambí' o kapakithidawa' kiran a go so kababaling iran ko ingd o Islam.
- Di khowaan so bois ko maito a wata' a go so babay a go so pmbthangn a go so mialoks a go so bota a go so mrmr a di niyan khabaog.
- Na amay ka ibgay ran so bois na wajib so katarimaa kiran on sa haram so kapakithidawa kiran a go wajib so kalindinga kiran ko manga ringasa, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Taman sa mibgay ran so bois. (at Tawbah 29). Sa bialoy niyan so kibgan ko bois a tamana ko kithargn ko kapakithidawa' kiran, a go sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Pangni anka kiran so bois, na amay ka tarimaan iran rka na tarimaa nka kiran na gn'ki nka siran. (piakambowat i Muslim).
- Go wajib so kabgi ko kafir a tarambisa sa kapakasariig ko langowan a Muslim amay ka da' a pinggalbk iyan a phakabinasa ko manga Muslim, sabap ko katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Amay ka adn a isa a pd ko manga mushrik a miamangni rka sa kapakasariig na pakasariig anka skaniyan sa taman sa man'g iyan so katharo' o Allah oriyan iyan na pakaraot anka skaniyan ko kasarigan iyan. (at Tawbah 6).
- Go khapakay ko Imam a kabgi niyan sa kapakasariig ko langowan a mushrik a go so sabagi' kiran, ka kagiya so kapaar iyan na lankap, a da' a makakhakapaar roo ko pagtaw, inonta bo' o ba on bgan o Imam a go khapakay ko olowan (amir) ko darpa' iyan a kabgi ron sa kapaar ko taw ko ingd iyan.

Manga Oripn o Allāh:

Giyanan i bandingan o jihad sii ko Islam a paliyogat ko sanang a Muslim a kasasabotan iyan ankanan a kokoman ko kababaloy niyan a mujahid ka an mapiya a kipndatoon iyan ko Islam.

Paliyogat ko olowan o manga Mujahidin a katawan iyan so manga kokoman o jihad sa so olowan o manga Muslim na pagilayin iyan i kipndolonaan ko manga taw imanto a masa ka kagiya miagalin so btad o doniya a kna' o ba datar o doniya ko masa o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). Sa kailangan dn ko olowan a katawan iyan so kapagijtihead iyan ko okit a kipagokitn iyan ko galbk iyan ko jihad ka an matarima' a doniya so galbk iyan sa di

lomiyo ko goliling o Islam ko kipndolonaan iyan ko manga taw ko doniya a go so manga parinta niyan.

Ino masasagala imanto so ingd o manga Muslim ka kagiya so Muslim a phipikir ko jihad na korang a sabot iran ko manga kokoman o Islam ko jihad sa aya pkhitlad o manga galbk iyan ko Islam na so di ron katharimaa o pagari niyan a Muslim sabap ko kapakasisilay niyan, na aya pn so salakaw ron a pagtaw.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.